

LIBRI

Өртээ 3 копеек

Совет Эвилелиниң Коммунистиг
партиясының Төп Комитеди

ТӨЛЕВИЛЕЛ

(Кирип турар өскерилгелер-биле)

боттарының үтү ажил-чорудалгазы биле шыңдаар ужу-
луг. Бир эвес партия комитетинин кижигүнү ийикпе, аз
кежигүүнүге кандидат болууну ат-алаарын болгаш төлөтү
торуун ышкынган болза, ол оок составыңа артып каап бол-
бой.

(Уланчызы 2-ги арында).

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ УСТАВЫ

VII.

Партия болгаш күрүнениң, хөй-ниитиниң организациялары

60. СЭКП күрүне болгаш хөй-ниити организацияларын удуштуруп оларда ажилдап турар коммунисттер дамчытыр боттандырар. Күрүне болгаш хөй-ниити организациялары боттарыны Конституцияда айткан бүрүн эргелерин, уставына өзүлгө эргелерин болгаш түзүлгөлерин бүрүн хемчээ-ли-биле боттандырар. Күрүне болгаш хөй-ниити организациялары ажилдап турар калбаа-биле киржилгелерин саала-дырар турар. Партия организациялары ССРЭ Конституция-зынга дүүштүр ажилдап турар, олар совет, профсоюз, кооперация болгаш өскө-дээ хөй-ниити организацияларын сол-увайн, партия болгаш оон аңгы органның кылдыр ажи-лын ылгаштырбайн баар чорукту, ажилга артык дакпыр-лашкынын болдурубай турар.

61. Күрүне болгаш хөй-ниити организацияларын чы-м-

дырган үштен эвэс партия кижигүнеринг сээдлерин, ге, конференцияларга, хуралдарга, а ол аңгы ол ор-ганизацияларын солгулап турар партия бөлүк-терини организациялар. Ол бөлүктөрүн сорулгазы болза, ха-маарышканы партияда дашкар организацияларга партия-нын салдарын бүтү таламгы күштелдери болгаш оон поли-тиказын чорудары, ол организацияларда ажил-херектерин байлаа дээр коммунисттерин илестейн хөгжүдери болгаш харысалганын бедилери, оларын ажил-чорудулганын де-мократтыг нормаларын шыгыр сагыры, партияны болгаш күрүнениң сагыла-чурунун быжылганы, бюрократизм, биле демисежири, партияны болгаш совет директиваларын күсүлгөсүн хынаары болур.

62. Партиядан дашкар организацияларга партия бөлүк-терин ажилын чогуур партия органны: СЭКП ТК, эвиле-ленин республиканын компартиянын ТК-зы, партиянын крайкому, обкому, округкому, хоорому, райкому удушту-ру.

VIII.

Партия болгаш комсомол

63. Бүтү-эвилелдин Аныктарының Ленинни Коммуни-сттик Эвилели-аныктарының бот-ажыл-чорудулганын, хөй-ниити-политиктиг организацияны, партиянын илестейн дуулажымы болгаш куралдары. Комсомол аныктарын коммунизм баууна кижизидеринге, чаа нийтиледикти практиктиг тургузушкунуңа, күрүне болгаш хөй-ниити херектерин эргелер башкарарына хаара тураларына, бүтү тала-биле сайыралдыг кижилерин салгалы кижизиде-ринге партияга дуулап турар.

64. Комсомол организациялары болза бугурулгенин, колхозтун, албан чериниң ажилынын таламы-биле ай- (Төнчүрү, Эгези 1-ги, 2-ги арынарда).

тыртыларын чогуур партия организацияларын, мурнуң тургузушкунуңа болгаш чугаалажып көөрүнө эгелек чорукту калбаа-биле көргүсү, оларын шийтирлээринге, ылангы, олар аныктарын күш-ажылды, амдыралды, өөрдөл-гөсүн болгаш кижизидеринге хамаарышканы болза, дорт кижир, Комсомол организациялар бугурулганы болгаш хөй-ниити амдыралын бүтү таламгы партияны айткыш-кынарнын илестейн боттандырары болур удушту-ру.

65. ВЛКСМ Совет Эвилелини Коммунисттик партияны-н удуштулганы-биле ажилдаар. ВЛКСМ-нин чер-чер органи-зацияларын ажилын чогуур республика, край, область, ок-руг, хоорай болгаш район партия организациялары улап

IX.

Чепсектиг Күштерде партия организациялары

67. Чепсектиг Күштерде партия организациялары СЭКП-нин Программаны болгаш Уставын бодунун ажил-чоруда-ганын удуштулгала болдурун, Төп Комитеттен бадылаан са-агыртарга үндөйлөп ажилдап турар. Олар Чепсектиг Күш-терде партиянын политиказын амдыралга чорударын хан-дырар, оларын бот-составын Коммунист партияны долга-дыр сыйып каттыгырар, марксизм-ленинизмдин идеяларын-га, социалисттик Төрүн чуртка кызыгар чокка бердинге болур чоруктуң өзүлгө дайынчыларын кижизидип, армия биле удуштуу чакгыс эвиле быжылганын илестейн дуу-лаар, шериглерин дайынчы бедилер, шеригни са-гыла-чурунун быжылганын дугайында сагыш салыр, бот-сос-тавы дайынчы болгаш политиктиг белеткелин сорулгала-рын күсүлгөсүн, чаа техниканы болгаш боо-чепсекти ши-гээли алкырыңа, бодунун шериг хүлээлгени, командьла-лын дуулааларын болгаш айткышкынын хажык чокка күсүлгөсүн мобилизастар.

68. Чепсектиг Күштерде партия ажилының удуштулганын СЭКП ТК-нын айдан эргелер ажилдап турар Совет Ар-мияны болгаш Шериг-Далай Флотунун Кол политиктиг эр-гелерин дамчытыр СЭКП Төп Комитетте боттандырар тур-рар.

Окуртарын болгаш флоттарын политергелдеринин на-чалыктерин, армияларын, флоттарын болгаш кат-тыжышкынын политикаларын начальниктерин баш-карар бот партия стажыг болуру ылап-ла албай.

69. Чепсектиг Күштерде партия организациялары болгаш политорганын чер-черин партия комитеттери-биле сыйып харылаанын тудуп, шериг кезектеринде политажылды дуга-йын оларга үргүлчү информастар турар. Шеригде партия ор-ганизацияларын секретарьлары болгаш политорганын удуштулганын чер-черин партия комитеттеринин ажилына киржип турар.

X.

Партияны акша-хөреңгилери

70. Партияны болгаш оон организацияларын акша-хө-реңгилери болза кижигү дадымырында, партияны бугу-рулгелеринде кирер орулгалардан болгаш өскө-дээ кирип алышкындардан тургуштунар.

Партияны акша-хөреңгилерин ажилгаарын чурумун СЭКП Төп Комитетте доктадыр.

71. Партия кижигүнеринин болгаш СЭКП кижигүне-рин кандидатарын эй санында төлөөр кижигү дадымырын да-раазыга хемчээлг доктадыр.

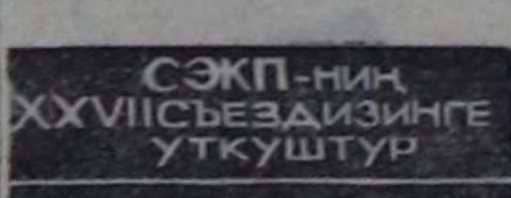
Айда шалын төлөйри:

70 рубль чедир болза 10 көпөк төлөөр;

71-ден 100 рубль чедир болза 20 көпөк төлөөр,
101-ден 150 рубль чедир болза айда шалыңың
1,0 хууун төлөөр;
151-ден 200 рубль чедир болза 1,5 хууун төлөөр;
201-ден 250 рубль чедир болза 2,0 хууун төлөөр;
251-ден 300 рубль чедир болза 2,5 хууун төлөөр;
300 рубльден өрү болза 3,0 хууун төлөөр.

72. Кирерини дадымыры айда алыр шалыңыңа ийи хуу хемчээл-биле партия кижигүнеңа калдылгыга кирген үзүндө төлөөр.

СЭКП ТК-НЫҢ ПОЛИБЮРОЗУНДА

СЭКП ТК-нын Политбюроу элчегил хуралына Варшава Березиниң киржилгелери күрүнелерин Политиктиг кон-султацият комитетинин 1985 чылдын октябрь 22 — 23-те Софияга болган чөвүдө хуралын түнөөдөр чуга-лажып көргөн.

Политбюро совет делегация-нын ажилын долдуу-биле чүгүлүг деп көргөн. Политик-тиг консултацият комитет-тин чөвүдө хуралын бирги черинин ужу-дугалыг деле-гей болушкуну болгаш демделгөн. Европада болгаш делегейе душкүрүлүг, чам-дыкта харын аң-не айылдап байлааларын үзүндө соци-алисттик күрүнелерин удушту-чулары дайын кыжанышкы-нын кошкарарын болгаш делегей харылааларын ча-вырдышкын оруунча катап киреринин боттот оруктарын айтканнар. Олар боо-чепсекти дүжүрө талазы-биле Совет Эвилелиниң чаа улут нийи-тиаларын чангыс үн-биле деткиришпаш. Женевага дээ-ди денелге болур совет-аме-рик ужуражышкынын бу-дугуна акы-дунма партия-ларын болгаш чурттары-н тургуштарынын чангыс аай чорупу бадылааннар.

Политиктиг консултацият комитеттин хурал аламын де-легейин аңгы байланын эл чугула айткыларын тала-зы-биле Варшава Березиниң киржилгелери күрүнелерин дугуштулганын шугуун элестеткен. Меделелдин чугула ужу-дугалыг оналдап демдел-гөн. Боттарында шериг кү-жүнү талазы-биле артык чо-рукту болдурулганын. Европа динке болгаш нийти делегейге шериг-биле удуз тургууш-кунун денелдин куудаларын шийтирилди-биле деди алы-рынга быжыг чүткүлүн бүтү чүгүлгенин болгаштыр көргөн. Удуз хемчээлг ол алуунинде илереткен. Делегейге өрөм-техниктиг калы ажилдажылга-

ны бүтү бөмбүрээкке нег-тергей хевирже киреринин болгаш ону чүгө тайбын алыс сорулгаларга бараалгадыр-нын өргөжөк чүгүлгөсүн дуга-йында чөвүдө хуралын ийи үнүдөгү идеяны при-нципалдыг ужу-дугалыг бооп турар.

Софияга чөвүдө хуралын эң чугула түнөөдөр — эвиле-дин социалисттик күрүнелерин чангыс эвиле болгаш сыйып каттыжышкынын улам быжылганын, Варшава Березиниң оларын калы ажилда-жылганын метапозинин улам дайыраптайгыттыгы-н, бистин планетанын тай-бын келир үзү дээш моон-да солгаар тургушту-биле де-мисежиринге акы-дунма чурттарынын чайгыш чок шийтирилди бооп турар.

Бүтү-эвилелдин социалист-тиг чаржынын мурнакчаларына, армияны болгаш техниканын, литература, уран чүгүлгө болгаш архитектураны ажил-дажкыларынга 1985 чылда ССРЭ-нин Күрүнө шаанналар-ын тыпыс дугайында СЭКП ТК-нын болгаш ССРЭ-нин Ми-нистрлер Чөвүлгенин док-тааларын хурал алаң. Док-тааларын тектин парлагга-га чүгүлгөн.

Политбюро келир беш чыл-да Бакү хоорайын ажил-дажкы улам хөгжүдөр тала-зы-биле хемчеглерин чүгүлгө деп көргөн. Анаа чурттага байжынарнын, нийти билгеш школаларын, школа намы четпеш урулгарын болгаш медицина албан черлерин тургулганын лык байларты. Чаа-чаа трамвай болгаш тро-лейбус шугуларын, коммунал ажил-агы объекттерин ажилдага кирер, бойдушту херелдеринин болууларын талазы-биле хемчеглерин бот-тандырар чорударын көрдүгөн.

Политбюро аш М. С. Горба-чевтун Болгария Улус Респу-бликага найыралдыг аян-чоруу-нун, оон Болгариянын Комму-нисттик партиянын ТК-зы-нын Чингине секретары Т. Живков-биле чугаалажыш-кынын түнөөдөр чуга-лажып көргөн, чүгүлгүгү-ген. Ол чугаалажышкынар бистин партияларын болгаш удуштулганын ара-зында акы-дунма өзүлгөн на-йыралдын чайынап чак көргүзү бооп, бүтү таламгы со-вет-болгар калы ажилдажылга-нын улам сайыраптайгытты-гына, ону шынар таламы-биле чаа чалаа көдүргөсүн база бир чаа чугула нийти кылган.

Эш М. С. Горбачевтун И-ланын Премьер-министри Р. Гаврилов-биле оон ужу-ражышкынын дугайында дыңгалып чугаалажыш-кынын чугулажып калы ажилдажылганын байларты-н болгаш ийи чурттуу улус-тарынын эрге-ажыктарына, Азияга болгаш бүтү делегейе тайбынын болгаш айылда-чок чоруктуу херезин дүүш-түр делет аранызыга калы хөдөйишкенин хөгжүдө-ринче ийи таламын чүгүл-гүн баа катап бадыткап көр-гүскөн.

Югославияны Социалист-тик Федератив Республказы-н парламент делегация-зы-биле ССРЭ-нин Дээди Советинде ужуражышкынын дуга-йында эш А. А. Громыковун болгаш СЭКП-нин делегация-зын Соинтериниң чепсег-дениннин дүжүр таламы-биле Венага өрөм конферен-цияныга кирешенин дуга-йында эш Б. Н. Пономаревтин информацийларын Политбюро хуралына көргөн.

СЭКП ТК-нын Политбюро хуралында иштиги болгаш дашкы политиканын өскө-дээ чамдык айткыларын таламы-биле шийтирлерин ху-дөөп алган.

ТУРГУЗУУШКУНУҢ БОЛГАШ ТАЙБЫНЫҢ УГЛАНЫШКЫНЫ-БИЛЕ

СЭКП-ниң Программанын чаа эдилгезинин төлевилелин чугаалажып тур бис

КУШ-АЖЫЛГА КИЖИЗИДИЛГЕ ЧУГУЛА ХООЧУННАРГА ХУНДУТКЕЛ

«Сүт-Хал» совхозун Кара-Чыраа салбырын «сүт-ба-раан ферманын ажил-иш-чилери, бистер СЭКП Төп Комитетинин октябрь Плену-мунун материалдарын, Со-вет Эвилелиниң Коммунист-тик партиянын Программанын чаа эдилгезинин төлө-вилелин ханы сокуургал-биле таныжып турар бис. Бистер саамчылар, ажаакчылар, ка-дарчылар улам соруу кирип, Төрөн чуртуусу, Коммуни-сттик партия дээр чоргалар-нып турар-дур бис. Күш-ажылга кижизидеринге пар-тия доктаамал кичигейн са-лып турарын дугайында ында айткан. «Күш-ажыл» — нийтиледик материалдык болгаш угам-болза байла-нын кол үнөөтү, кижиниң социал туружунун кол үнө-лө, ылдыкты хүлээлгөсүн, оон коммунисттик кижизиде-ринин үндөсүн. Ак сеткил-дик, бедик бугурулганын күш-ажылды хундулгелерин бүтү хемчеглер-биле бедилер, ажилга эгелек болгаш чо-гаалдык чорукту хөгжүдөр, күш-ажылга коммунист ха-маарылганын үндөсүнүн быжылганын дугайында партия моон солгаар-даа сагыш са-лыр деп Программанын эдилгезинин төлөвилелин бижиттигенин чүгүлгү-дүрүп хурал көрүп, бистер ону амыралдык, ажил-хөреңгиске удуштуга болдурур бис. Күш-ажылга акы-талдуу аныктарын өө, адир, кижизидер дээр ко-мунист кижиги бүрүзү бот-ханы салгалыг болур, бодунун армын-нүгүрүнү, күш-ажыл-чы а-талдарын херээ кыл-дыр саалаар ужурулг деп бо-дот мен. Чижээлгөргө, бис-тин ажилдап турарымыс Ка-ра-Чыраа сүт-бараан ферма-зы дээр Сүт-Хал, Кара-Чы-раа школаларын өөреник-чилери күш-ажыл практика-зын эрттиреринге бааза-бүдү-рүлгө болуп шыдаар ужуру-луг. Школаларга бо таламы-биле дуулааны чедирип турар бис. Ыччалда-даа ону экижи-дип, ферма эргелекчиинин база бистериниң — саамык ко-мунисттерин таламында ол-че сагыш салып, дуулаар, школалар-биле ажилдап ужурулг бис. Мээң ажилдап турар ферма коммунисттер Бистерниң Ойлар, Урама Мон-гуш олар боттарының ажи-лыга мергежөө дагдынык-чылар.

Мен бо чымын соци-алисттик чарышка эки түнөө-ди чедип алыр аргалыг бо-дот. «Сүт-Хал» бот чымын эки-темп-биле эгелер бүтү арга-лар фермага бар. Мал хеми четкири-биле белеткегинге, кажалар чылапталгыны. Ыччанга чыл планын хуу-саа бетинде дооскан, чаа беш чылды чедикшигинг эгелер дээр бүтү дүжүүстү, мер-гежикчиини бээр бис. Ол — чүгө бистерин кижиги бүрү-дүлгү ажилга ак сеткилдик хамаарылгастык, кызыкчак чоругустан болдунар болгаш.

К. МОНГУШ,
«Сүт-Хал» совхозун
Кара-Чыраа сүт-бараан
ферманын саамык,
коммунист.

ЧУРУКТА: саамык К. Г. МАКАРОВТУН чурал
Монгуш. чурту.

Б. МОНГУШ,
дайындык болгаш күш-ажылдык хуучун,
Өвүр район.

ТОДАРГАЙ СОРУЛГАЛАРНЫ САЛГАН

СЭКП Программанын чаа эдилгезинин, СЭКП-нин Уста-вын ажилгаарын, 1986 — 1990 чылдарда болгаш 2000 чылга чедир үеде ССРЭ-нин экономиказын база социал хөгжүлгөсүн Кол ула-нышкынынн төлөвилелин СЭКП ТК-нын октябрь Пленумунга чугаалажып көр-гөн.

Оон материалдарын, партия Программанын чаа эдил-гезинин төлөвилелин Матери-алдык хандырыла коми-тетинин коллектив ханымы-биле өөренип, таныжып турар. Бедик сорулгаларын чүгө бугурулганын ажил-биле че-дил ап болур дээрин билин-дир. Тос айлдарга бараан са-арылажымын планы 112 хуу, арыг орулга алдымын 110 хуу күсүлгөсүн даа болза, бисте ам-даа ажилдап турар куралдар бар. Күш-ажылды бугурулганын планга декей 19 хуу өстүр-гөн-даа болуу-дусу, ажил-ш-тын чидирин кызырар.

Күш-ажылды коммунист-тик бау-биле көөрүнүп үлгө-чиги А. Н. Завашка, А. Е. Косм, А. С. Тоторова бо-лгаш Г. Л. Зырянова көргүзүп, аныктарга билгир-мергежиян дамчыдып турар. Кадрларын

ажылга быжылгала ажилды ам-даа экижидерин чедип алыр ужурулг бис. Материалдык-техниктиг фон-дуларын чымып алышкыларга сайгарынын 10 айлдар пла-нын боттандырар бис. Чурт-талага коммунал ажил-агы, Амдырал хандырыла, Чурт үлгүлүгүн, Одар чүтүлгүлүгүн министрстволарын бугурулгелери, «Тыла септеге тудуг» трестин кол-лективтерин хандырылганы экижикенин түнөөдө, планын онаалдарын күсүл-дир аргалыг болган. Ыччал-да-даа туус-дус адырларын чег-че хандырарын ам-даа чедип албайн турар бис.

Күш-ажылды коллективтер-тин социал хөгжүлгөсүн дү-гөдөй сорулга-биле, чоңун хергелдерин долдуу-биле хандырар дээр, хандырыл-ганы депиндеги аргаларын непертердир хемчеглерин алы-ры бистен негеттинип турар. Эрте-техниктиг дөйгөдөй дүгөдөй, камнага чу-румун күштелдирер, бүтү участоктарга организастыг чорукту болгаш сагыла-чу-румун быжылгала херекке удуштулганын, специалис-терин, ажилын бугурулганы харысалгалык бедилер алаар бис. Ылангыя энергия, чиг эт, материалдыг курамылар камнагалганын чедип алыр — бистин хүлээлгөсүн. Бо айты-рым чарыштын кол негелдес болгаш күш-ажылды коллек-тивтерин кичигейниң түнө-үндө турар. Ыччанга кам-налга чурумун план өзүлгө, организастыг чорударын док-тааткан. Чамдык удуштуку-лар эрги өзүлгө ажилдаарын уламчылап, немелде ма-териалдыг куралдарын ала-ган, бугурулгө өүлгөсүнүн темпизин өстүрерин орала-жып турар. Оон-биле астежи-ли чеге берг! Ийа күн кам-нал алаан материалдар-биле ажилдаар хүлээлгө алдынан турда, каңылаа айткычыке сагыш салбас чоруктарга удуз тургуру чугула.

Бистин мурнуустан бааза бир улут сорулга — ажил-чынарнын амдырал байла-нын экижидери. Бо чымын бодуу-дусту күжүүс-биле 536 дербелчин метр шалдуг ийи ала чурттаар байжынарнын бирээни ажилдага кирген бис. Бүтү аянооларга кижизиде ажилын күштелдир-ринче сагыш салып турар бис. Аргаалар, протугдар, хол дашты-биле ажил кылдыр чо-руктардан чайлаар алаар.

Партияны салып турар со-рулгазын ажилчынарга че-дигир, билинги кылдыр тайылбырлар бистин хү-лээлгөсүн болур. Төнү турар беш чылды чедикшиняг доосар дээр арга-куралдар-ларын толардыр, моон сол-гаар улам күженишкенин ажилдаар сорулга туруп тур-рар.

С. КЫЗЫЛ-ООЛ,
Материал-техниктиг хан-дырыла таламы-биле күр-комитеттин даргазын ора-лажымы.

МОСКВАДА КЕЛГЕНИ

СЭКП ТК-нын, ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиуму-нун болгаш Совет казактын чалааны-биле Эфиопияны Аамалын партизанын ТК-ны Чингине секретары, Со-циалист Эфиопияны Түр шериг администрацият чө-

вүлелини Даргазы Н. И. Рыж-ков, СЭКП ТК-нын Политбю-ро кижигү, ССРЭ-нин даш-кы херектер министри Э. А. Шеварднадзе, СЭКП ТК-нын Политбюро кижигүнеге кан-дылат, СЭКП ТК-нын секре-тары В. Н. Пономарев, албан-ный өскө-дээ кижилери уткуп алганнар. (СЭТА).

ДААЛГАЛАР АЖЫР КУУСЕТТИНГЕН

«Тыла көдөз тудуг» трестин Кызыл-Макалыкта № 741 кө-жүп чоруп механизастаа ко-лонназын коллективин бо беш чылда эки ажилдаан болгаш беш чыл планын хуу-саадан өрте дооскан. Тудуг ажилдарын орга-низаастарын экижи-дип бугурулгенин болгаш күш-ажылды сагыла-чуру-

мун күштелдирер келгенин түнөөдө, КМК-нын кол-лектив беш чыл дугурунда 10 млн. 597 муң рубльдин тудуг-монтаж ажилдарын кы-лып чорудар планын ажырып, бо хүнөөгө чедир 10 млн. 670 муң ажим рубльдин ажилдарын бугурун. Бо чыл-дын тудуг-монтаж ажилдары-нын планы база ийи ай өрте күсүлгөсүн, 2358 муң рубль-

М. КЫЗЫЛ-ООЛ,
Барыш-Хемчик район.

